

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων του έτους 1998

A. Έρευνητικά προγράμματα

I. Στα πλαίσια του Νεολιθικού προγράμματος του Κέντρου κυκλοφόρησε το έργο της έρευνήτριας του Κ.Ε.Α. κ. Λάιας Όρφανίδη «Εισαγωγή στη Νεολιθική Ειδωλοπλαστική: Νοτιοανατολική Ευρώπη και Ανατολική Μεσόγειος» (Μονογραφίες Κ.Ε.Α. άρ. 4). Η κ. Όρφανίδη συνέχισε την κατάρτιση του Νεολιθικού βιβλιογραφικού και φωτογραφικού αρχείου για την Ελλάδα και τις γειτονικές περιοχές. Επίσης, επέβλεψε την φωτογράφιση Θεσσαλικών νεολιθικών ειδωλίων που θα περιληφθούν σε προσεχείς τόμους του Corpus νεολιθικών ειδωλίων το όποιο έκπονει.

II. Στο Κρητομυκηναϊκό Πρόγραμμα κυκλοφόρησε η μελέτη της έρευνήτριας κ. Δέσποινας Δανηλίδου «Η Οκτώσχημη άσπίδα στο Αίγαίο της 2ης π.Χ. χιλιετίας» (Μονογραφίες Κ.Ε.Α. άρ. 5) που άποτελεί έπεξεργασμένη μορφή της διδακτορικής της διατριβής. Η κ. Δανηλίδου συνέχισε την ένημέρωση του γενικού «Βιβλιογραφικού Αρχείου της Προϊστορικής Ελλάδος» που καταρτίζεται από έτων στο Κέντρο. Ο έρευνητής κ. Χρήστος Μπουλώτης συνέχισε την μελέτη των τοιχογραφιών της Ακρόπολης του Γλα και του ανασκαφικού ύλικού από τον προϊστορικό οικισμό Κουκονήσι Λήμνου τον όποιο ανασκάπτει. Επίσης άσχολήθηκε με την έκπηση μελέτης για τα «Διάσημα άξιώματος στο προϊστορικό Αίγαίο».

III. Στο Κλασσικό Πρόγραμμα η Διευθύντρια του Κέντρου κ. Μαρία Πιπιλή άσχολήθηκε κυρίως με την συγγραφή τεύχους της διεθνούς σειράς Corpus Vasorum Antiquorum («Άγγεία Ίδιωτικών Αρχαιολογικών Συλλογών») καθώς και με την έπίβλεψη της έτοιμασίας τευχών από άλλους συγγραφείς των σειρών Corpus Vasorum Antiquorum και Corpus Signorum Imperii Romani. Για τα διεθνή αυτά προγράμματα, τα όποια έπιχορηγούνται από την Έπιτροπή Έρευνών, βλ. άναλυτικά παρακάτω. Τον Ιούλιο και Αύγουστο μετέβη στα πλαίσια δίμηνης έρευνητικής άδειας στην Άγγλία και έργάσθηκε στην Βιβλιοθήκη Ashmolean και το Αρχείο Beazley του Παν/μίου της Όξφόρδης πάνω σε θέματα αρχαίας έλληνικής κεραμεικής.

Ἡ κ. Βασιλική Μαχαίρα συνέχισε τὴν μελέτη τῶν ἑλληνιστικῶν γλυπτῶν τοῦ Μουσείου Ρόδου μὲ σκοπὸ τὴν συγγραφὴ ἐπιστημονικοῦ καταλόγου. Στὰ πλαίσια τῆς ἔρευνάς της πραγματοποίησε ἐπιστημονικὴ ἀποστολὴ στὴ Ρόδο (Σεπτέμβριος - Ὀκτώβριος 1998) κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ὁποίας παρουσίασε τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἔως τώρα ἔρευνάς της σὲ διάλεξη στὸ Ἴ�ρχαιολογικὸ Ἰδρυμα Δωδεκανήσου. Ἐπίσης, ἀσχολήθηκε μὲ τὴν συνέχιση τῆς συγγραφῆς μονογραφίας μὲ θέμα «Τὸ Ἱερὸ τῆς Ἀφροδίτης στὸ Δαφνὶ καὶ συναφῆ ἱερά στὴν Ἀθήνα» καθὼς καὶ μὲ τὴν ἐκδοτικὴ ἐπιμέλεια τοῦ τεύχους τῆς σειρᾶς *Corpus Signorum* «Die Grabdenkmäler mit Porträts aus Makedonien» (ὑπὸ Μ. Λαγογιάννη). Ἡ ἐρευνήτρια κ. Βικτωρία Σαμπετάι συνέχισε τὴν συγγραφὴ τόμου τῆς σειρᾶς *Corpus Vasorum* («Ἀγγεῖα τοῦ Μουσείου Θηβῶν») καὶ συνέβαλε στὴν ἐκδοτικὴ ἐπεξεργασία τοῦ τεύχους CVA τοῦ Μουσείου Θεσσαλονίκης (ὑπὸ Κ. Σισμανίδη).

IV. Διεθνῆ Προγράμματα τῆς Ἀκαδημίας ποὺ τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ Κ.Ε.Α.

1. *Corpus Vasorum Antiquorum*

Κυκλοφόρησε τὸ τεῦχος τοῦ κ. Κ. Σισμανίδη «Ἀγγεῖα τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Θεσσαλονίκης» (πέμπτο τεῦχος στὴν σειρά τοῦ ἑλληνικοῦ CVA). Συνεχίσθηκε ἡ ἐτοιμασία τῶν τευχῶν «Ἀγγεῖα Ἰδιωτικῶν Ἀρχαιολογικῶν Συλλογῶν» (ὑπὸ Μ. Πιπιλῆ), «Ἀγγεῖα τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Μαραθῶνος» (ὑπὸ Π. Βαλαβάνη), «Ἀττικὲς μελανόμορφες λήκυθοι τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου» (ὑπὸ Ε. Στασινοπούλου καὶ Ε. Σερμπέτη), «Ἀγγεῖα τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Ρόδου» (ὑπὸ Α. Λεμοῦ), «Γεωμετρικὰ ἀγγεῖα τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου» (ὑπὸ Ν. Κούρου) καὶ «Ἀγγεῖα τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Θηβῶν» (ὑπὸ Β. Σαμπετάι).

2. *Corpus Signorum Imperii Romani*

Κυκλοφόρησε τὸ πρῶτο ἑλληνικὸ τεῦχος τῆς σειρᾶς CSIR: Μ. Λαγογιάννη - Γεωργακαράκου, «Die Grabdenkmäler mit Porträts aus Makedonien» (CSIR Griechenland Band III, Faszikel 1). Συνεχίσθηκε ἡ ἐτοιμασία τοῦ τεύχους «Τὰ Ρωμαϊκὰ πορτραῖτα τοῦ Μουσείου Ἀκροπόλεως» (ὑπὸ Γ. Δοντᾶ), γιὰ τὸ ὁποῖο ἔγιναν μερικὲς συμπληρωματικὲς φωτογραφήσεις, καὶ τοῦ τεύχους «Τὰ Ρωμαϊκὰ πορτραῖτα τῆς Κρήτης» (ὑπὸ Μ. Λαγογιάννη).

3. *Tabula Imperii Romani*

Συνεχίσθηκαν οἱ ἐργασίες συγγραφῆς λημμάτων τῶν τευχῶν Κρήτης (ὑπὸ Α. Πετροπούλου), καὶ Κεντρικῆς Ἑλλάδος (ὑπὸ Π. Καραναστάση, Β. Παπαευθυμίου, Χ. Βασδάρη καὶ Σ. Βλίζου).

Β. Άλλες δραστηριότητες τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κ.Ε.Α.

Ἡ Διευθύντρια τοῦ Κέντρου κ. Μ. Πιπιλῆ μετέβη τὸν Αὐγουστο στὴν Σάμο γιὰ τὴν ἐπίβλεψη τῆς σχεδιάσεως τῶν Λακωνικῶν ἀγγείων ἀπὸ τὸ ἱερὸ τῆς Ἀρτέμιδος τὰ ὅποια ἐτοιμάζει πρὸς δημοσίευση. Κατέθεσε πρὸς ἔκδοση δύο μελέτες εἰκονογραφικοῦ περιεχομένου.

Ὁ κ. Χ. Μπουλώτης ἔλαβε μέρος στὸ 11ο Συμπόσιο Ἱστορίας καὶ Τέχνης «Ἐπικοινωνίες καὶ μεταφορὲς στὴν προβιομηχανικὴ περίοδο» (Μονεμβασία, 23-26 Ἰουλίου 1998) μὲ τὴν ἀνακοίνωση «Καράβια καὶ λιμάνια στὸ προϊστορικὸ Αἰγαῖο». Δημοσιεύθηκαν οἱ μελέτες του: α) «Κουκονῆσι Λήμνου. Τέσσερα χρόνια ἀνασκαφικῆς ἔρευνας: θέσεις καὶ ὑποθέσεις» στὸ «*Poliochni e l'antica età del Bronzo nell'Egeo settentrionale*», Διεθνὲς Συνέδριο, Ἀθήνα 22-25 Ἀπριλίου 1996 (1997-98) 230-272 καὶ β) «Ἰδιότυποι λαξευτοὶ ληνοὶ στὴ Λῆμο», στὸ «Ἀμπελοεινικὴ ἱστορία στὸν χῶρο τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης», Ε' τριήμερο ἐργασίας, Νάουσα 17-19 Σεπτ. 1993, Πολιτιστικὸ Ἰδρυμα ΕΤΒΑ (1998), 421-448. Ἐδωσε τὶς παρακάτω διαλέξεις: α) «Οἱ τοιχογραφίες τοῦ Ἀκρωτηρίου», στὴν Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία, 14 Ἰανουαρίου 1998, β) «Ἡ τοιχογραφικὴ τέχνη στὸ Ἀκρωτήρι τῆς Θήρας», Πολεμικὸ Μουσεῖο (Ε.Ο.Τ.), 5 Φεβρουαρίου 1998, γ) «Die Linear - A Texte von Akrotiri und ihre Bedeutung für das Verständnis des bronzezeitlichen Thera», Πανεπιστήμιο Βιέννης, 2 Μαΐου 1998, δ) «Lemnos und Homer», Πανεπιστήμιο Σάλτςμπουργκ, 4 Μαΐου 1998. Παρέδωσε μαθήματα Αἰγυπτιακῆς τέχνης στὴν Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία (21 Ἰαν. - 1 Ἀπρ. 1998) καὶ σεμιναριακὰ μαθήματα μὲ θέμα «Γραμμικὴ Β γράφη καὶ μυκηναϊκὸς κόσμος» στὸ μεταπτυχιακὸ τμήμα Ἱστορίας καὶ Ἀρχαιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (ἔαρινὸ ἐξάμηνο 1998).

Ἡ κ. Δ. Δανιηλίδου ἀσχολήθηκε μὲ τὸ ἐνισχυόμενον οἰκονομικὰ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἑρευνῶν πρόγραμμα «Δημοσίευση τῶν ἀνασκαφῶν Μυκηνῶν, 1962-1989», ὑπεύθυνος τοῦ ὁποίου εἶναι ὁ Ἐπόπτης τοῦ Κέντρου Ἀκαδημαϊκὸς κ. Σπ. Ἰακωβίδης.

Ἡ κ. Β. Μαχαίρα ἔδωσε μετὰ ἀπὸ πρόσκληση σειρά μαθημάτων στὴν École Pratique des Hautes Études (Μάιος-Ἰούνιος 1998). Δημοσιεύθηκαν οἱ ἐργασίες τῆς «Ἀνάγλυφη πλάκα ἐντοιχισμένη στὸ Κοινοτικὸ κατάστημα τῆς Ἰουλίδος» (Πρακτικὰ Διεθνoῦς Συμποσίου «Κέα-Κύθνος: Ἱστορία καὶ Ἀρχαιολογία» - Ἰουλὶς Κέας, Ἰούνιος 1994), Μελετήματα 27 (1998) 469-476, καὶ «Παρατηρήσεις σχετικὰ μὲ τὴν θεματικὴ παραγωγή τῆς «Σχολῆς» τῆς Ρόδου», στὸ O. Palagia - W. Coul-

son (eds.), *Regional Schools in Hellenistic Sculpture* (1998) 137-148. Ἐπίσης, παρέδωσε πρὸς δημοσίευση ἄρθρο εἰκονογραφικοῦ περιεχομένου.

Κυκλοφόρησε τὸ ἄρθρο τῆς κ. Β. Σαμπετάι «Marriage Boeotian Style» στὸ *Hesperia* 67 (1998) 323-334, καὶ κατετέθησαν πρὸς ἔκδοση πρακτικὰ ἀνασκαφῆς τῆς στὴν Βοιωτία.

Ἡ Διευθύντρια τοῦ Κέντρου

Μαρία Πιπλῆ